

25.08.2016

POL-2016-10083

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
valtiovarainministeriö@vm.fi

VM055:00/2014, VM/1237/03.01.00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Asia

Valtiovarainministeriö pyytää Poliisihallituksen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Poliisihallituksen lausunto

Poliisihallitus pitää lausuntoluonnosta hallituksen esitykseksi laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräiden muiden lakien muuttamisesta hyvänä. Tulotietojärjestelmän avulla pystytään nopeuttamaan tiedonsaantia ja myös osaltaan nopeuttamaan esitutkintaa.

Valtioneuvosto antoi huhtikuussa 2016 periaatepäätöksen kansalliseksi harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaksi vuosille 2016-2020. Periaatepäätöksessä todetaan strategian toteutumisen edellytykseksi, että laaditaan erillinen harmaan talouden talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelma, jossa ilmenee konkreettiset toimenpiteet ja yksityiskohtaiset menettelyt. Toimenpideohjelmassa on useita hankkeita ja yhtenä hankkeena on kansallinen tulorekisterihanke. Tulorekisterihankkeen tavoitteena on nopeuttaa viranomaisten mahdollisuutta saada reaaliaikaista tietoa tuloista.

Poliisille tulotietojen selvittäminen useissa eri tilanteissa on ensiarvoisen tärkeää. Erityisesti talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnassa välittömään verotukseen liittyvät havainnot verorikollisuudesta ovat yleisiä. Poliisin havaintojen mukaan tyypillisiä harmaan talouden aloja ovat muun muassa rakennus- ja ravintola-ala, joissa työntekijöiden osuus kulurakenteessa on merkittävä.

Esitutkintalain yleiset periaatteet huomioiden on tärkeää, että poliisi saa ajantasaiset tulotiedot nopeasti. Tällä hetkellä työnantajat ilmoittavat maksamiansa palkkoja koskevat saajakohtaiset tiedot veroviranomaiselle vasta maksuvuotta seuraavan vuoden tammikuussa.

Lausuntoluonnoksessa todetaan, että muilla viranomaisilla (muun muassa poliisilla) on nykyisten tiedonsaantioikeuksien puitteissa oikeus saada tulorekisteristä välitetty tieto tiedon käyttäjältä. Tulorekisterin rekisterinpitäjänä

toimisi Verohallintoon perustettava uusi Tulorekisteriyksikkö. Poliisi, Tulli ja ulosottoviranomainen saisivat tulorekisteristä välitetyt tiedot tiedon käyttäjältä voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tämän mukaisesti poliisiin tulisi pyytää tietoja poliisilain 4 luvun (Tekninen valvonta ja tiedonsaantioikeudet) 2 §:n perusteella. Lausuntoluonnoksessa todetaan edelleen, että kuvatun menettelyn avulla pyritään välttämään asiaton tulorekisteritietoihin pääsy.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan poliisiin tulisi kuitenkin saada suora riittävän rekisterin käytön valvonnan mahdollistava tekninen käyttöyhteys tulotietojärjestelmään. Täten varmistettaisiin poliisin mahdollisuus hyödyntää tulotietojärjestelmää täysipainoisesti ja reaaliaikaisesti esitutkinnan tarpeisiin. Tämä olisi myös yhdenmukaista hallituksen esityksen keskeisten tavoitteiden kanssa.

Poliisiylitarkastaja

Heikki Lausmaa

Poliisitarkastaja

Juha Henttala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspö-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 25.08.2016 klo 13.55. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Poliisijohtaja Timo Saarinen